

Notat

Til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
att: Lene Scheel-Bech, Bæredygtigt Fiskeri

Vedr. Biologisk vurdering af forslag om forbud mod fiskeri med garn i søer i juni måned.

Fra Søren Berg

16. august 2024
J.nr.: 24/1012139
sberg

Rådgivning vedr. ændring af reglerne om fiskeri med garn i søer

Fødevareministeriet har med mail af 28. juni 2024 anmodet DTU Aqua om rådgivning vedr. revision af bestemmelsen om brug af nedgarn i søer i Bekendtgørelse nr. 1615 af 11/12/2015 som ændret ved Bekendtgørelse nr. 1653 af 08/12/2023. Bestemmelsen (§ 34, stk. 1) er nu formuleret således:

»Sættegarn, nedgarn, flydegarn og lignende garnredskaber må ikke anvendes i søer fra den 15. marts til og med den 31. maj og fra den 1. juli til og med den 31. august.«

I perioden fra 15. marts til 31. august er det således pt. kun i juni måned, nedgarn må anvendes. Ministeriet ønsker en biologisk vurdering af forslag om også at lade bestemmelsen omfatte juni måned, således at nedgarn ikke må anvendes i hele ovennævnte periode (15. marts – 31. august).

Vurdering

Fiskeri med nedgarn er en fiskeriform, som primært drives med henblik på at ilandbringe fangsten til konsum. Uanset dette, er der i forskellige sammenhænge (fx frednings- og mindstemålsbestemmelser) behov for at genudsætte fangne fisk, der ikke må landes eller uønsket fangst (eksempelvis karpefisk, der ikke er attraktive til konsum).

Når fisk fanges i nedgarn, vikles de ind i garnets masker og sidder fast. Fisk kan på den måde sidde særdels godt fast og får derfor ofte skader på skæl og hud ved udtagning. Det er ikke et problem, hvis fangstens skal i landbringes. Derimod kan

overlevelsen hos fisk, der skal genudsættes efter udtagning, blive negativt påvirket i betydeligt omfang.

Den oprindelige begrundelse for at indføre en periode (1. april til 31. maj), hvor nedgarn ikke må anvendes i søer, var et konkret hensyn til arterne gedde og sandart. Deres daværende fredningstid dækkede den periode (geddens fredningstid er siden ændret til at begynde 15. marts). Derfor skulle al fangst af disse arter genudsættes i den periode, der blev gjort garnfri.

Den garnfri periode 1. juli til 31. august (vedtaget pr. 1. januar 2024), er primært begrundet i et andet forhold. Alt andet lige er en fisks chance for at overleve genudsætning større ved lav vandtemperatur sammenlignet med genudsætning ved høj vandtemperatur. Det skyldes en kombination af flere faktorer, herunder fiskens stigende iltforbrug samtidig med at vandets iltindhold falder med stigende vandtemperatur. Hertil skal lægges, at der er en øget risiko for infektion i sår, når vandtemperaturen stiger. Fiskeri med garn i de varmeste måneder af året kan således have uønskede bivirkninger på de eventuelt genudsatte fisk. Det kan tilføjes, at det endvidere er mindre attraktivt at fiske til konsum, når vandet er varmt, grundet potentielt dårligere kvalitet af fangst, der ilandbringes.

Alle forhold, der er nævnt ovenfor for juli og august måned er i praksis også gældende i juni måned, hvor vandtemperaturen i vore søer typisk er på samme niveau som i august, dvs. omkring eller lidt over 20°C. I juli er vandtemperaturen generelt endnu højere. En vandtemperatur omkring 20°C er så høj, at man eksempelvis kan opleve begyndende temperaturstress hos gedder, hvilket kan blive forstærket, hvis fisken fanges i et garn.

Der er således flere biologiske forhold, som taler for, at den garnfri periode i søer udvides til også at omfatte juni. Det kan tilføjes, at de igangværende klimaændringer øger aktualiteten af denne problematik. Målinger viser, at gennemsnitstemperaturen i vandet i danske søer allerede er steget ca. 2°C gennem de seneste 35 år.